

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: RAJ40304

Besvarelse af spørgsmål nr. 92 af 28. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme mv.) (L 217).

Spørgsmål nr. 92:

”Ministeren bedes redegøre nærmere for i hvilke situationer, der kan forekomme aflytning af ikke-mistænktets kommunikationsmidler med hjemmel i § 783, stk. 2.”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der sigtes til telefonaflytning på grundlag af kendelse i medfør af den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 783, stk. 2 (lovforslagets § 2, nr. 4).

Spørgsmålet om, under hvilke betingelser der kan foretages telefonaflytning – herunder om der kan ske aflytning af andre end den mistænktets telefoner – er reguleret i retsplejelovens §§ 781 og 782. Disse bestemmelser foreslås ikke ændret ved lovforslaget.

Som det fremgår af pkt. 4.1. og 4.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og af besvarelsen af spørgsmål nr. 4, er det efter § 781, stk. 1, bl.a. en forudsætning for at foretage telefonaflytning, at der er bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser til eller fra den mistænkte (nr. 1), at indgrebet antages at være af afgørende betydning for efterforskningen (nr. 2), og at efterforskningen angår en lovovertrædelse af vis grovhed, f.eks. en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 (nr. 3).

Det følger endvidere af § 782, stk. 1, at indgreb i meddelelseshemmeligheden ikke må foretages, hvis det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at ville forvolde den eller de personer, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb (kravet om proportionalitet).

Hvis de nævnte betingelser er opfyldt, kan politiet aflytte såvel telefoner, der tilhører den mistænkte, som telefoner, der tilhører andre.

Der vil således efter de gældende regler i retsplejeloven kunne foretages aflytning af telefoner, der tilhører f.eks. den mistænkte, kærester, forældre, venner, bekendte eller arbejdsplads, såfremt der er bestemte grunde til at antage, at der via disse telefoner gives meddelelser til eller fra den mistænkte. På tilsvarende betingelser vil der kunne foretages aflytning af f.eks. telefonautomater eller telefoner på værtshuse mv.

Var der ikke efter retsplejeloven mulighed for at aflytte telefoner, der tilhører andre end den mistænkte, ville den mistænkte kunne undgå telefonaflytning ved blot at anvende telefoner, der ikke tilhører den pågældende selv.

Det følger af det anførte, at en retskendelse ”på person” efter den foreslåede nye bestemmelse vil betyde, at politiet – inden for rammerne af de nævnte almindelige regler i retsplejelovens §§ 781 og 782 – vil kunne iværksætte telefonaflytning i forhold til såvel den mistænkte egne telefoner som telefoner, der tilhører andre.

Det afgørende vil således være, om der er ”bestemte grunde” til at antage, at der over de pågældende telefoner gives meddelelser til eller fra den mistænkte, jf. retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 1. Som anført ovenfor videreføres de gældende regler på dette punkt uden ændringer.